

112

ceo

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

MIRU i JA

WIELKA PRZYGODA NA CZTERY ŁAPY

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELI

MRU i JA

WIELKA PRZYGODA NA CZTERY ŁAPY

Mądrości z natury, czyli czego możemy się nauczyć od zwierząt

Czasami może się wydawać, że zwierzęta zachowują się dokładnie tak jak ludzie! Bywają kapryśne, mają swoje sympatie, tak samo odczuwają emocje – boją się i cieszą. Czy zwierzęta tworzą relacje? Jeśli tak, to jakie one są? Co jest dla nich ważne? Przyglądając się bohaterom filmu *Mru i ja: wielka przygoda na cztery łapy*, zastanowimy się, czy możemy czegoś się nauczyć od zwierząt, a jeśli tak, to czego.

Etap kształcenia:

klasy IV–VI szkoły podstawowej

Czas potrzebny do przeprowadzenia zajęć:

45 min

Podstawa programowa:

język polski I.1.3)–4), 20), IV.7, V.4; etyka I.1.3)–4), II.2, V.7,8; plastyka I.2, 6, II.2, 4

Cele ogólne:

- Rozwijanie inteligencji emocjonalnej.
- Wzmacnianie potrzeby budowania dobrych relacji zarówno z ludźmi, jak i ze zwierzętami.
- Definiowanie pojęć i ćwiczenie wybierania informacji z tekstu literackiego.
- Wspieranie postawy współpracy, działania w zespole oraz podejmowania samodzielnych decyzji i przyjmowania ich konsekwencji.

Cele szczegółowe:

- Zdefiniowanie następujących pojęć: bajka, porównanie, uosobienie, plakat.
- Wyjaśnienie różnych związków frazeologicznych związanych ze zwierzętami.
- Analiza bajki Ignacego Krasickiego.
- Analiza materiału wizualnego i wyciągnięcie wniosków.
- Poznanie kolejnych przykładów niezwykłych i wartych naśladowania zachowań zwierząt z filmów i innych tekstów kultury.
- Zaprojektowanie plakatu z zachowaniem jego najważniejszych cech.

Metody:

pogadanka, praca indywidualna i w grupach, kalambury

Słowa kluczowe:

porównania, relacje, bajka, uosobienie, zwierzęta

Materiały pomocnicze:

karta pracy z bajką i porównaniami, zdjęcie muralu Człowieczy los:

https://www.twoja-praga.pl/img/sztuka/radzyminska/_original/p5190404.jpg?1309175256872?1309175256872

Przebieg lekcji:

1. Wstęp (5 MIN)

Nauczyciel przywołuje obrazy z filmu *Mru i ja: wielka przygoda na cztery łapy*: kota bawiącego się, ciekawskiego, badającego granice swoich opiekunów, wystraszonego, żądnego przygód, uczącego się, zdobywającego umiejętności, próbującego nowych rzeczy. Kogo przypomina takie zachowanie? Zachowanie kota przypomina postępowanie dorastającego dziecka.

Nauczyciel uświadamia uczniów i uczennice, że zwierzęta są częścią świata i natury tak samo jak ludzie. Mamy ze sobą wiele wspólnego. Podobnie jak my odczuwają one emocje, mają potrzeby, uczą się i dorastają. Różnimy się jednak tym, że my, ludzie, potrafimy wprost wyrażać nasze potrzeby i pragnienia, mówimy, rozmawiamy na różne tematy i wyrażamy opinie. Nasze mózgi są niezwykle – dzięki nim możemy pisać, tworzyć i odkrywać nowe rzeczy, myślimy abstrakcyjnie, krytycznie, rozwijamy się. Pomimo tej przewagi intelektualnej nad zwierzętami wciąż możemy się od nich wiele nauczyć. Niektóre zwierzęta mają cechy godne naśladowania!

2. Uparty jak... Skąd się biorą porównania ludzi do zwierząt? (10 MIN)

Porównanie to „figura stylistyczna składająca się z dwu członów połączonych wyrazami porównującymi, np. *jak, niby, niż*, wskazującymi na podobieństwo pewnych zjawisk lub przedmiotów”¹. Porównania wynikają z naszej obserwacji otoczenia, zachowań innych ludzi, zwierząt czy właściwości rzeczy. Nie wszystkie zawsze są pozytywne!

Nauczyciel rozdaje uczniom i uczennicom karty pracy (**załącznik**) z bajką Ignacego Krasickiego i porównaniami do uzupełnienia. Dzieci czytają w ciszy bajkę, a następnie na jej podstawie, indywidualnie lub w parach, uzupełniają zadanie.

Dopisane przykłady uczniowie i uczennice mogą przedstawiać przed klasą w formie gry kalambury – jedna osoba pokazuje (udaje) zwierzę, reszta zgaduje, co ono uosabia.

1 Słownik języka polskiego PWN, hasło: porównanie, <https://sjp.pwn.pl/szukaj/por%C3%B3wnanie.html> [dostęp: 5.07.2023].

Nauczyciel zadaje pytanie klasie: „Które cechy przypisywane zwierzętom są godne naśladowania i dlaczego?”. Chętne dzieci odpowiadają i uzasadniają wybór.

3. Podobieństwo również z wyglądu! (5 MIN)

Porównania do zwierząt są też często wykorzystywane, by uwypuklić pewne problemy. Od starożytności badano np. wpływ podobieństwa ludzi do zwierząt na ich cechy charakteru, czyli fizjonomikę. Według tej pseudonauki człowiek o wyglądzie jakiegoś zwierzęcia ma też jego cechy charakteru i umysłu. Dziś wiemy oczywiście, że jest to bardzo krzywdzące i nie należy oceniać ludzi po wyglądzie.

Obecnie wykorzystujemy takie porównania, by w niedosłowny sposób ocenić czyjeś postępowanie i zwrócić uwagę na ważny problem. Zebranie pewnych cech i wartości i nadanie im wyglądu nazywamy uosobieniem, inaczej ucieleśnieniem czy wcieleniem.

Nauczyciel pokazuje uczniom i uczennicom mural Człowieczy los z 2010 roku i pyta, jak ta praca jest przez nich rozumiana.

https://www.twoja-praga.pl/img/sztuka/radzyminska/_original/p5190404.jpg?1309175256872?1309175256872

4. Czy zwierzęta tworzą relacje? (15 MIN)

Cechy przypisywane zwierzętom nieraz idealnie określają zachowania niektórych ludzi – z pewnością każdy z nas zna kogoś zawsze głodnego jak wilk lub silnego jak niedźwiedź!

A jakie są tak właściwie zwierzęta? Madeleine i jej pies, podobnie jak Clémence i Mru, byli najlepszymi przyjaciółmi. W jaki sposób stworzyli relację? Czym się kierują zwierzęta i na co zwracają uwagę?

Zwierzęta domowe, szczególnie psy, bardzo przywiązują się do swoich opiekunów – nie dlatego, że mają modne ubrania, są przebojowi i mają fascynujące zainteresowania. Relacja ze zwierzęciem opiera się na zaufaniu i dobroci, byciu ze sobą i odpowiadaniu na potrzeby.

Czego więc ludzie mogą nauczyć się od zwierząt w kwestii tworzenia relacji?

Dzieci robią burzę mózgow, nauczyciel zapisuje pomysły na tablicy w tabeli. Które z tych przykładów można odnaleźć w filmie *Mru i ja: wielka przygoda na cztery łapy*?

- **Bezwarunkowe zaufanie i miłość**
Zwierzę kocha nas za to, jacy jesteśmy, nie interesuje go nasz wygląd, status społeczny czy nasze ubrania. Nie ma oczekiwań, nie porównuje nas do innych. Liczy się dla niego nasze zachowanie i to, czy traktujemy je z szacunkiem. Troska i zainteresowanie – w taki sposób budujemy zaufanie i oswojamy się ze zwierzęciem.
- **Wierność i lojalność**
Nie bez powodu mówi się „wierny jak pies”! Raz zdobyta przyjaźń psa będzie trwała tak długo, jak mu na to pozwolimy.
- **Bycie wdzięcznym i radość z małych rzeczy**
Zwierzę nie narzeka – cieszy się tym, co mu dajemy.
- **Bliskość**
Dla naszego pupila liczy się bycie blisko i wspólne spędzanie czasu obok siebie.
- **Dbanie o swoje potrzeby i granice**
Podążanie za swoimi potrzebami i troska o ich zaspokojenie.

- **Współodczuwanie**

Zwierzę czuje nasze emocje i często chce przeżywać je razem z nami – cieszy się, przytula, zaczepta, przynosi zdobycze i zabawki.

Czy ludzie też tak postępują, nawiązując relacje? Nauczyciel prowadzi z uczniami i uczennicami rozmowę pouczającą, a dzieci wyrażają swoje opinie i przemyślenia na ten temat. Nie ma jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie. Ludzie są różni i mają różne motywacje, potrzeby. Obserwacja zachowań zwierząt może być inspiracją i doskonałym przykładem na to, że relacje oparte na prawdziwym, szczerym uczuciu, poczuciu bezpieczeństwa i przyjaźni mogą być niezniszczalne, niemal wieczne.

5. Zwierzęta w tekstach kultury (5 MIN)

Dzieci pracują w zespołach. Ich zadaniem jest wybranie ze znanych im filmów i innych tekstów kultury zwierzęcych przykładów zachowań godnych naśladowania. Co było wyjątkowego w tych historiach? Dlaczego warto zwrócić uwagę na tych bohaterów?

Na podstawie wybranych tekstów kultury zespoły przygotowują plakaty przedstawiające zwierzęce postawy lub działania godne naśladowania.

Nauczyciel przedstawia cechy dobrego plakatu:

- zawiera mało tekstu,
- wystarczy jedno chwytliwe, łatwe do zapamiętania hasło lub zdanie,
- należy skupić się na stronie graficznej – kompozycja, kolory, kontrasty i estetyczne wykonanie,
- często mniej znaczy więcej.

Nauczyciel wraz z dziećmi tworzy listę wartościowych filmów czy tekstów poruszających tematykę zwierząt i ich relacji ze światem, które warto zaprezentować innym uczniom, uczennicom i ich rodzicom. Nauczyciel razem z dziećmi może też zorganizować przegląd filmowy lub czytanie tekstów, które zostaną połączone ze zbiórką darów czy też promocji zabiegania o przyjaźń czworonogów w porozumieniu z lokalnym schroniskiem czy fundacją niosącą pomoc zwierzętom.

Uczniowie i uczennice mogą także przygotować recenzje wybranych przez siebie tekstów kultury, które uznają za godne polecenia. Recenzje te można potem zamieścić na szkolnej stronie internetowej oraz przekazać bibliotece szkolnej.

Ignacy Krasicki, *Lew i zwierzęta*²

Gdy się wszystkie zwierzęta u lwa znajdowały,
Był dyskurs: jaki przymiot* w zwierzu doskonały.
Słoń roztropność zachwalał; żubr mienił** powagę;
Wielbłądy wstrzemięźliwość, lamparty odwagę,
Niedźwiedź moc znamienitą, koń ozdobną postać;
Wilk staranie przemyślne, jak zdobyczy dostać,
Sarna kształtną subtelność, jeleni piękne rogi,
Ryś odzienie wytworne, zajęc rączy*** nogi;
Pies wierność, liszka umysł w fortele**** obfity;
Baran łagodność, osieł żywot pracowity.
Rzekł lew, gdy się go wszyscy o zdanie pytali:
„Według mnie, ten najlepszy, co się najmniej chwali”.

* przymiot – zaleta [przypis edytorski]

** mienić – tu: wymieniać, wyliczać [przypis edytorski]

*** rączy – szybki w biegu [przypis edytorski]

**** fortel – podstęp [przypis edytorski]

Na podstawie bajki Ignacego Krasickiego uzupełnij poniższe pola.

- Silny jak
- Wierny jak
- Łagodny jak
- Pracowity jak
- Szybki, płochliwy jak
- Podstępny jak
- Głodny jak

Jaki znasz inny przykład cechy przypisywanej zwierzęciu? Wpisz go poniżej.

-

2 I. Krasicki, *Lew i zwierzęta* [w:] tegoż, *Bajki i przypowieści*, <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/bajki-i-przypowieści.pdf>, s. 14 [dostęp: 5.07.2023].

MRU i JA

WIELKA PRZYGODA NA CZTERY ŁAPY

Zwierzęta – przyjaciele. Co możemy dla nich zrobić?

Zwierzęta towarzyszą nam niemal wszędzie! Są w naszych domach, widzimy je za oknem, w parku czy w drodze do sklepu. Niektóre są małe, inne bardzo duże, udomowione i dzikie. Czy możemy coś dla nich zrobić? Jak zapewnić im bezpieczeństwo w wielkim mieście i jak dzielić z nimi przestrzeń? Na podstawie filmu *Mru i ja: wielka przygoda na cztery łapy* zastanowimy się, na czym polega szacunek wobec zwierząt oraz dlaczego rozwijanie go jest tak ważne.

Etap kształcenia:

.....
klasy I–III szkoły podstawowej

Czas potrzebny do przeprowadzenia zajęć:

.....
45 min

Podstawa programowa:

.....
edukacja polonistyczna I.1.2), 6.2); edukacja społeczna III.1.4); edukacja przyrodnicza IV.1.1), 4)–5), 8); wychowanie fizyczne IX.3.1)

Cele ogólne:

- Kształtowanie wartości i postaw godnych naśladowania.
- Uświadamianie wartości uznanych przez społeczeństwo, nazywanie ich i ocenianie postępowania innych.
- Ćwiczenie i rozwijanie wyobraźni.
- Wspieranie postawy współpracy, podejmowania samodzielnych decyzji i przyjmowania ich konsekwencji.
- Analizowanie zachowań przedstawionych w filmie i wyciąganie wniosków.
- Odwoływanie się do doświadczeń i porównywanie ich do innych możliwych sytuacji.

Cele szczegółowe:

- Zdefiniowanie następujących pojęć: szacunek, respekt, przyjaźń.
- Budowanie postawy szacunku wobec zwierząt.
- Wskazanie dobrych praktyk w opiece nad zwierzętami domowymi i dzikimi.
- Doskonalenie pracy w kilkuosobowym zespole z podziałem ról i obowiązków.

Metody:

pogadanka, burza mózgów, drama, praca w grupach

Słowa kluczowe:

relacje, zwierzęta, szacunek, respekt, przyjaźń

Materiały:

plansa przedstawiająca Mru w domu i rysia w lesie (klatki z filmu), piktogramy pomocnicze dla dzieci (uchylone drzwi, transporter, gołąb na parapecie, obroża z dzwonkiem, inne koty/psy, wędka z piórkiem), karteczki sytuacyjne do wycięcia

MRU i JA

WIELKA PRZYGODA NA CZTERY ŁAPY

Przebieg lekcji:

1. Wstęp (5 MIN)

Nauczyciel pokazuje dzieciom obrazki z filmu przedstawiające kota Mru oraz rysia ([załącznik 1](#)). Pyta je, czym różnią się te zwierzęta.

Oba to koty. Różnica polega na tym, że jeden z nich jest zwierzęciem dzikim, a drugi – domowym. Gdzie możemy spotkać zwierzęta z tych dwóch grup? Dzieci robią burzę mózgów. Wymieniają miejsca, w których mogą spotkać zwierzęta domowe, oraz takie, gdzie żyją dzikie. Dochodzą do wniosku, że wszystkie zwierzęta są blisko nas – stanowią część naszego otoczenia, spotykamy je codziennie w wielu różnych miejscach, o różnych porach dnia.

2. Zwierzę – przyjaciel. Co to znaczy? (10 MIN)

Nauczyciel pisze na tablicy hasło **PRZYJAŹŃ**. Uczniowie i uczennice po kolei lub nauczyciel zapisują obok swoje skojarzenia z tym słowem – co ono dla nich oznacza, co to według nich jest. Nauczyciel podsumowuje skojarzenia dzieci.

Przyjaźń to relacja, wzajemna postawa oparta na zaufaniu, zrozumieniu i szacunku. Oznacza też wspieranie się i pomoc, poznawanie się i akceptowanie siebie oraz granic drugiej osoby.

Czy zwierzę może być przyjacielem człowieka? Zwierzęta, aby móc współistnieć z nami w bliskich relacjach, potrzebują poczucia bezpieczeństwa. Naszym ludzkim obowiązkiem jest je wspierać i szanować, okazywać im to, co dajemy naszym przyjaciołom. Bez naszej pomocy i naszego zrozumienia zginą lub będą narażone na niebezpieczeństwo.

Chętne dzieci opowiadają o doświadczeniach przyjaźni ze zwierzętami – własnych lub ze swojego otoczenia.

3. Czego potrzebują nasi przyjaciele? (10 MIN)

Zawsze chcemy dla naszych przyjaciół jak najlepiej. W relacjach ze zwierzętami trzeba nauczyć się, jak z nimi postępować, nie zawsze opierając się na intuicji i przekonaniach – w końcu one same nie mogą nam powiedzieć wprost, co lubią, a czego nie. Są tylko zwierzętami, dlatego rolą człowieka jest otoczenie ich troską i zapewnienie im odpowiedniej opieki.

Nauczyciel prosi uczniów i uczennice, aby przypomnieli sobie relację Mru i Clémence. Czy dziewczynka zapewniła komfort i bezpieczeństwo swojemu przyjacielowi Mru? Klasa wspólnie ocenia sytuacje przedstawione w filmie.

Nauczyciel przypina do tablicy piktogramy pomocnicze: uchylone drzwi, transporter, gołąb na parapecie, obroża z dzwonkiem, inne koty/psy, wędka z piórkiem (**załącznik 2**).

W razie potrzeby nauczyciel przywołuje poszczególne sytuacje z filmu i zadaje pytania pomocnicze do piktogramów.

- **Uchylone drzwi** – Mru ucieka na klatkę schodową, a później niemal wybiega na ruchliwą ulicę. Zostaje złapany w ostatniej chwili. Jak powinni postępować domownicy? Jakimi cechami powinni się wykazać? Czym groziła nieuwaga rodziców Clémence?
- **Transporter** – Mru jest przygotowany do drogi, ma swoje miejsce w transporterze, w którym podróżuje. Chodzi o bezpieczeństwo nie tylko Mru, który nie może uciec, ale i pasażerów auta w czasie jazdy.
- **Gołąb na parapecie** – kot zostaje sam w domu, widzi gołębia za oknem. Jakie to niesie zagrożenie? Zwierzę jest tylko zwierzęciem, kieruje się instynktem¹, czyli impulsem – niewyuczoną potrzebą zrobienia czegoś, wrodzoną zdolnością pozwalającą przetrwać w środowisku. Jeśli okno jest zamknięte, nie ma problemu, ale jeśli byłoby otwarte, Mru mógłby wyskoczyć, próbując go upolować. To podwójne zagrożenie: dla kota i jego ewentualnych ofiar – dzikich zwierząt, również tych objętych ochroną.
- **Obroża z dzwonkiem** – dziewczynka zakłada kotu zabawną obrożę z małym dzwoneczkiem. Po co to robi? Jak myślicie, czy zwierzęta to lubią? Czy Wam podobałaby się taka ozdoba? Jeśli pozwalamy kotu wychodzić do ogrodu, dzwonek umożliwi nam znalezienie ukrywającego się kota, ale nie tylko nam – może zostać też z łatwością znaleziony przez inne zwierzęta, np. psy. Co więcej, dzwoneczek przeszkadza mu w polowaniu. Może mieć również wpływ na samopoczucie kota – jego słuch jest bardzo wrażliwy i nieustanne dzwonięcie może go drażnić i stresować.
- **Inne koty/psy** – Mru ucieka z domu, a potem z oddali obserwuje kilka kotów przeszukujących śmietnik. Wolno żyjące zwierzęta mogą stanowić zagrożenie dla uciekinierów – przenosić choroby czy atakować.
- **Wędka z piórkiem** – Clémence bawi się ze swoim pupilem w łóżku. Każdy z nas potrzebuje relaksu i zabawy – zwierzęta też! W co się bawimy? Jakie zabawki lubicie? Mając pupila, warto zadbać o jego ruch i zabawę, zapewnić mu swoją uwagę oraz dać mu bezpieczne zabawki.

4. Szacunek a respekt (5 MIN)

Nie tylko zwierzęta domowe oczekują troski i zrozumienia. Nauczyciel zwraca uwagę dzieci, że choć bardzo dużo zwierząt mieszka tuż obok nas, nie wszystkie chcą naszej bliskości czy obecności. Nie ma znaczenia, czy zwierzę wygląda na przyjazne, czy jest małe, czy duże.

Nauczyciel wyjaśnia, czym różni się szacunek od respektu.

1 Wielki słownik języka polskiego, hasło: instynkt, | <https://wsjp.pl/haslo/podglad/20967/instynkt/2455403/poped> [dostęp: 4.07.2023].

Szacunek to płynące z głębi serca uznanie ważności i wartości swojej i innych ludzi, zwierząt i roślin, akceptowanie ich takimi, jakimi są. Respekt natomiast pochodzi z zewnątrz. To uczucie onieśmienia, czasami lęku wobec kogoś, również kogoś, kto nam imponuje. Zależy ono od okoliczności.

Czy należy szanować każdą żywą istotę i każdą rzecz? Czy odczuwanie respektu wobec wszystkich jest naturalne?

5. Jak zapewnić poczucie bezpieczeństwa dzikim zwierzętom? (10 MIN)

Dlaczego dzikie zwierzęta wychodzą z kryjówek i podchodzą do domów ludzi?

Niektórzy ludzie uważają, że wyrzucając resztki dzikim zwierzętom, pomagają im. Jednak w ten sposób zachęcają je tylko do wchodzenia do miast lub pod same drzwi domów – przyzwyczajone zwierzę będzie przychodzić regularnie i trudno będzie je tego oduczyć. Innym powodem jest wchodzenie ludzi na tereny zwierząt – wycinka lasów czy budowanie domów w ich głębi, tak jak to zrobili rodzice Clémence czy Madeleine. W konsekwencji zwierzęta tracą miejsce do życia i polowania.

Zwierzęta są częścią świata tak jak ludzie, dlatego należy okazywać im szacunek. Powinniśmy też odczuwać wobec nich respekt. Jak im to okazać?

Poza naszymi domami (i własnością innych ludzi) znajdujemy się w przestrzeniach wspólnych. Lasy, jeziora, łąki i góry są domami zwierząt, więc jesteśmy tam gośćmi.

Nauczyciel porównuje wizytę w domu kolegi czy koleżanki do spaceru po lesie. Czego tam nie robimy?

- Śmiecenie, rozrzucanie papierków.
- Częstowanie resztkami lub czymś, czego goście bardzo nie lubią.
- Wrywanie kwiatów z doniczek.
- Zostawianie na podwórku lub w przedpokoju starej, nie działającej pralki lub opon.
- Krzyczenie lub bardzo głośne słuchanie muzyki.
- Straszanie innych domowników.
- Drażnienie zwierzęcych domowników, niszczenie pośłania, rozsypywanie pokarmu, karmienie ich słodyczami.
- Podpalanie trawnika.
- Przychodzenie ze swoim kotem/psem i puszczenie go luzem po domu, mimo że mieszka tam inne zwierzę, i niesprzątanie jego odchodów z podłogi.

Dlaczego powinniśmy czuć respekt w stosunku do zwierząt?

Nauczyciel prosi dzieci, by przypomniały sobie sytuację Clémence w lesie. Dziewczynka, rozpaczliwie chcąc złapać swojego kota, napotkała na swojej drodze lochę z młodymi. Nie zachowała ostrożności i naraziła zwierzęta na śmierć.

Wszystkie nieznanym zwierzęta mogą być dla nas zagrożeniem: małe psy, kolorowe owady i gady, płochliwe sarny. Nigdy nie wiemy, czy zwierzę jest zdrowe, w jakim okresie swojego życia się znajduje i jakie są jego niezaspokojone potrzeby.

6. Scenki z życia wzięte – praca domowa w zespołach (5 MIN)

Nauczyciel wyjaśnia zadanie domowe. Dzieci dobierają się 4- lub 5-osobowe zespoły. Nauczyciel przygotowuje karteczki z sytuacjami – przedstawiciel każdego zespołu losuje jedną karteczkę (**załącznik 3**).

Zadaniem zespołów będzie przygotowanie miniscenek sytuacji wylosowanych na karteczkach. Uczniowie i uczennice wyznaczają sobie role (mogą wcielać się także w zwierzęta) i na kolejnej lekcji odgrywają scenki różnych zachowań. Mogą też nagrać swoje scenki i zaprezentować je klasie w formie pokazu filmowego. Starają się przewidzieć, co może się wydarzyć. Jak się zachowywać wobec zwierząt oraz co pozostawić po sobie po wypoczynku we wspólnej przestrzeni. Co ze sobą zabrać? Jakie zwierzęta możemy spotkać w tych miejscach? Jak w takich sytuacjach zapewnić bezpieczeństwo zwierzętom i jak się wobec nich zachowywać? Jak postępować z psami/kotami, które bierzemy ze sobą?

Dzieci podczas przygotowywania scenek powinny skorzystać z książek lub internetu, by rzetelnie przedstawić zachowania pożądane w wylosowanych miejscach.

Karteczki ze scenkami:

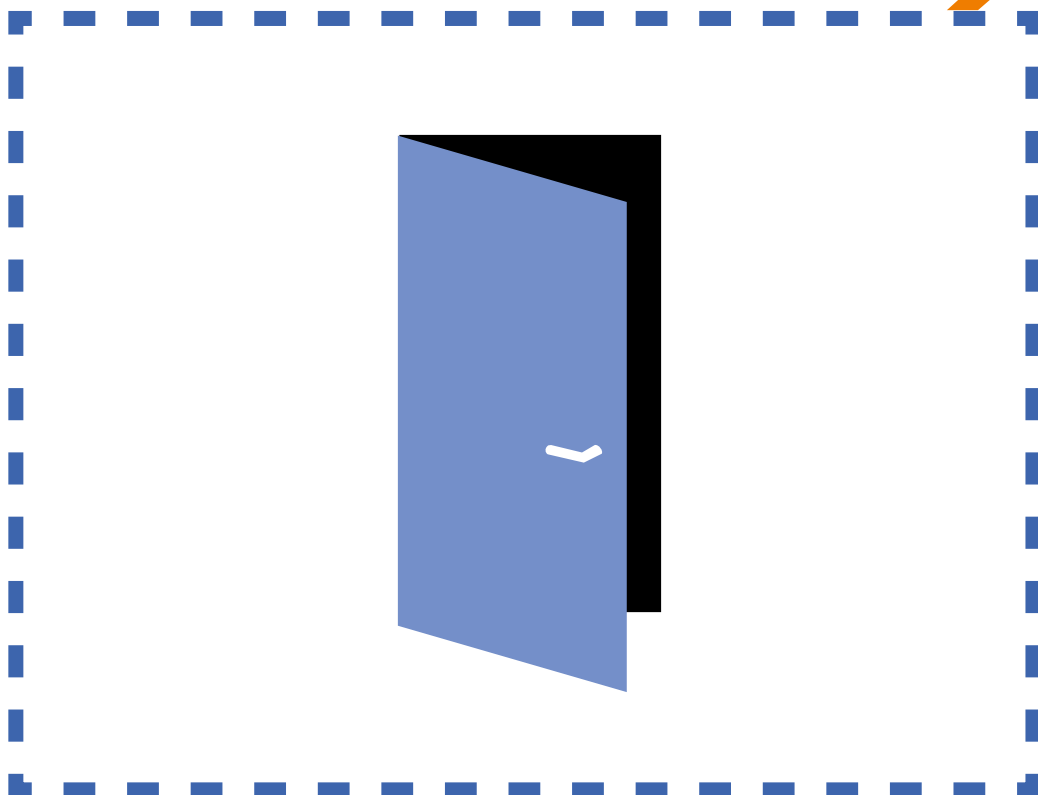
- Piknik na łące
- Wieczorny spacer po parku
- Wyprawa kajakiem na rzece
- Grzybobranie
- Spacer na górskim szlaku
- Wycieczka rowerowa po lesie

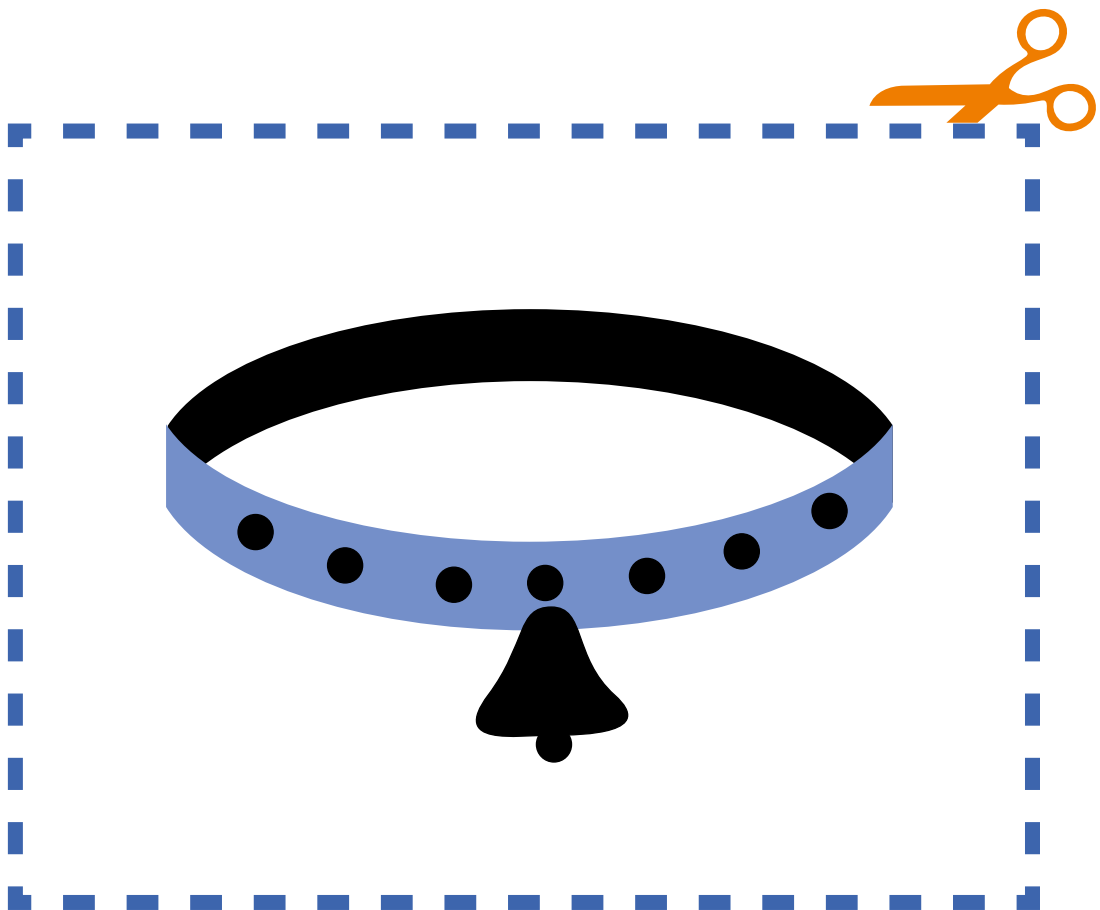
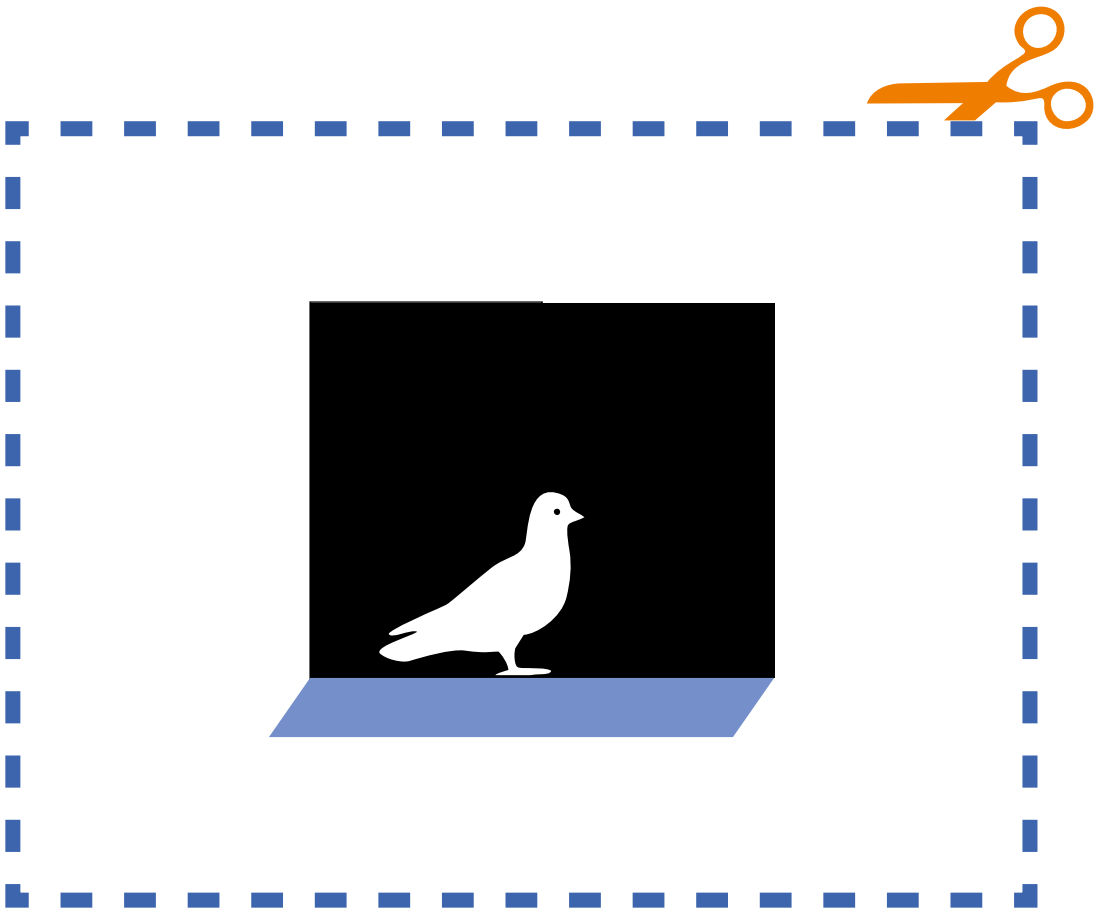

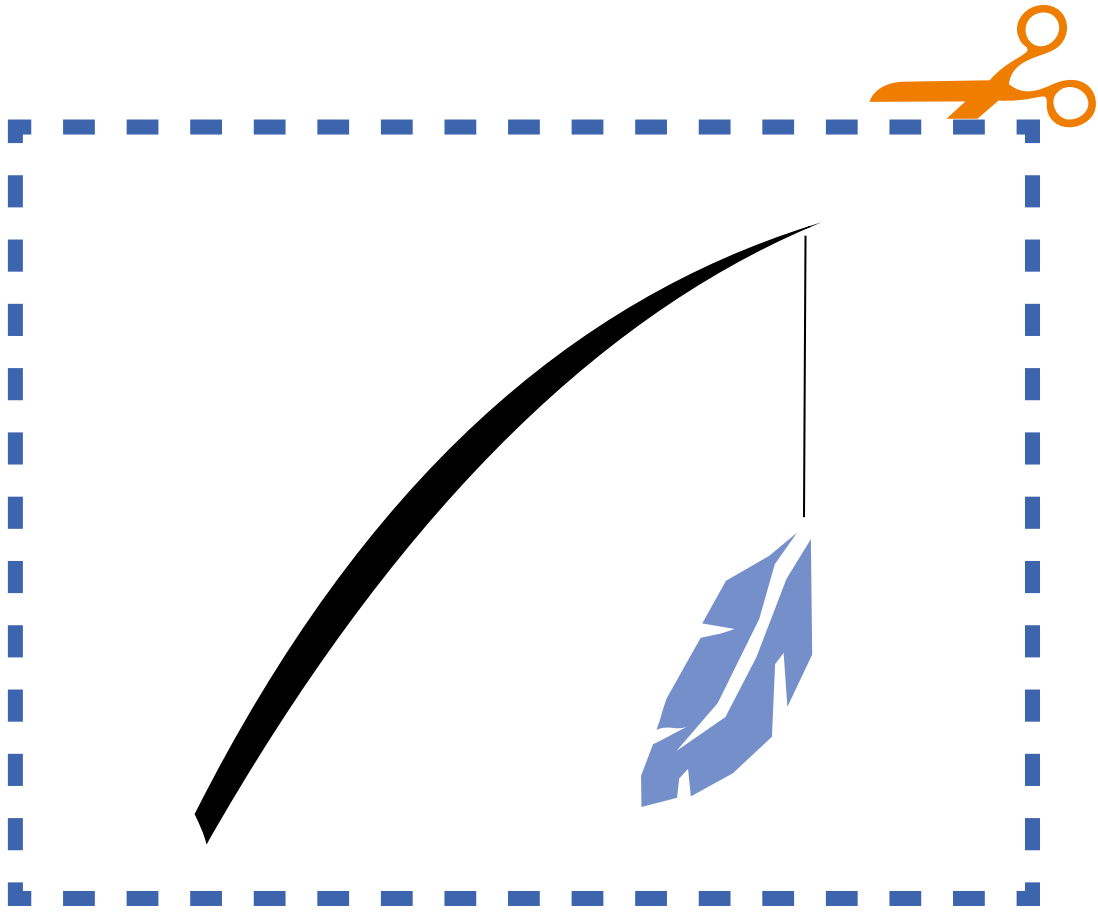
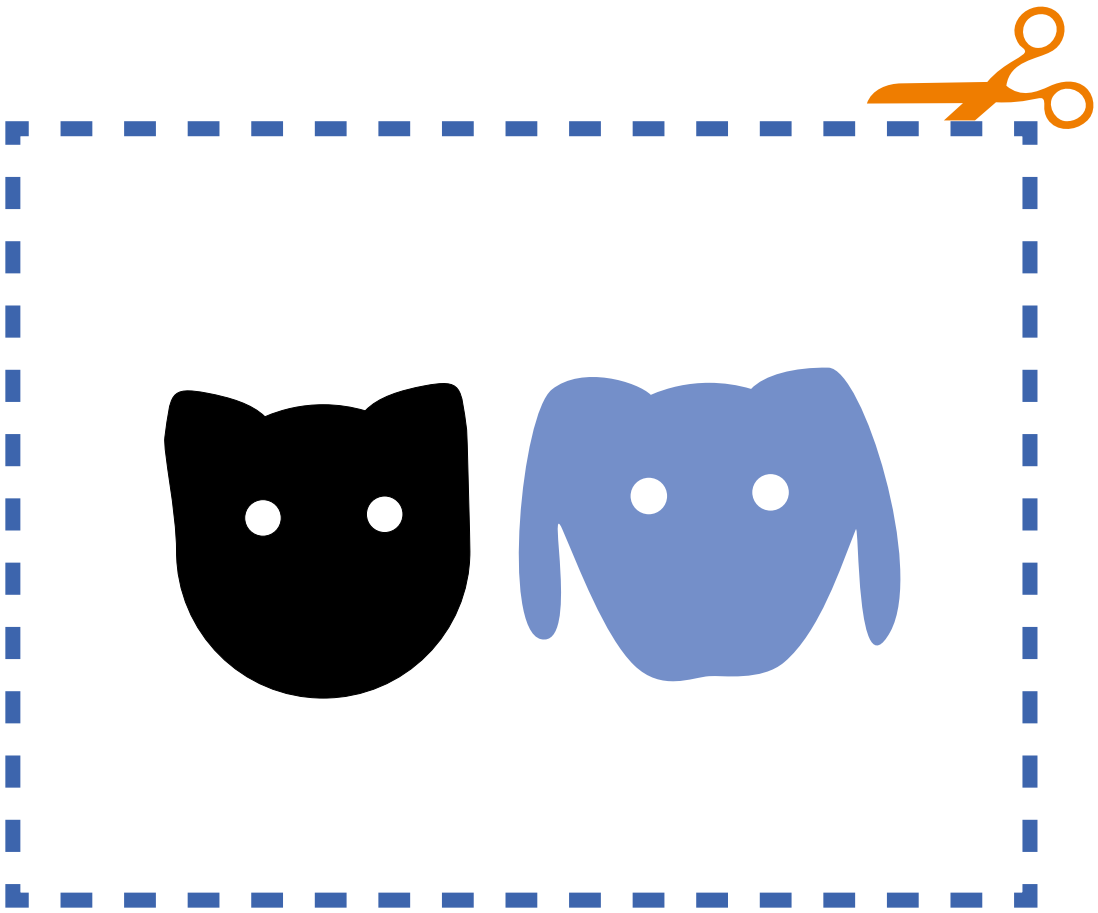
Załącznik 1

Załącznik 2

PIKNIK NA ŁĄCE

WIECZORNY
SPACER PO PARKU

WYPRAWA KAJAKIEM
NA RZECĘ

WYCIĘCZKA
ROWEROWA PO LESIE

SPACER
NA GÓRSKIM SZLAKU

GRZYBOBRANIE

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Materiały pomocnicze
dla nauczycieli przygotowane
przez Centrum Edukacji Obywatelskiej
Warszawa 2023

m2

Dystrybutor filmu: M2 Films
ul. Aleja Wojska Polskiego 34, 01-554 Warszawa
www.m2films.pl

Kontakt w sprawie organizacji specjalnych pokazów:

Ola Sobieraj | Specjalistka ds. marketingu
ola.sobieraj@m2films.pl | +48 570 606 078

Filip Grabowski | Kierownik działu dystrybucji
filip.grabowski@m2films.pl | +48 533 012 567